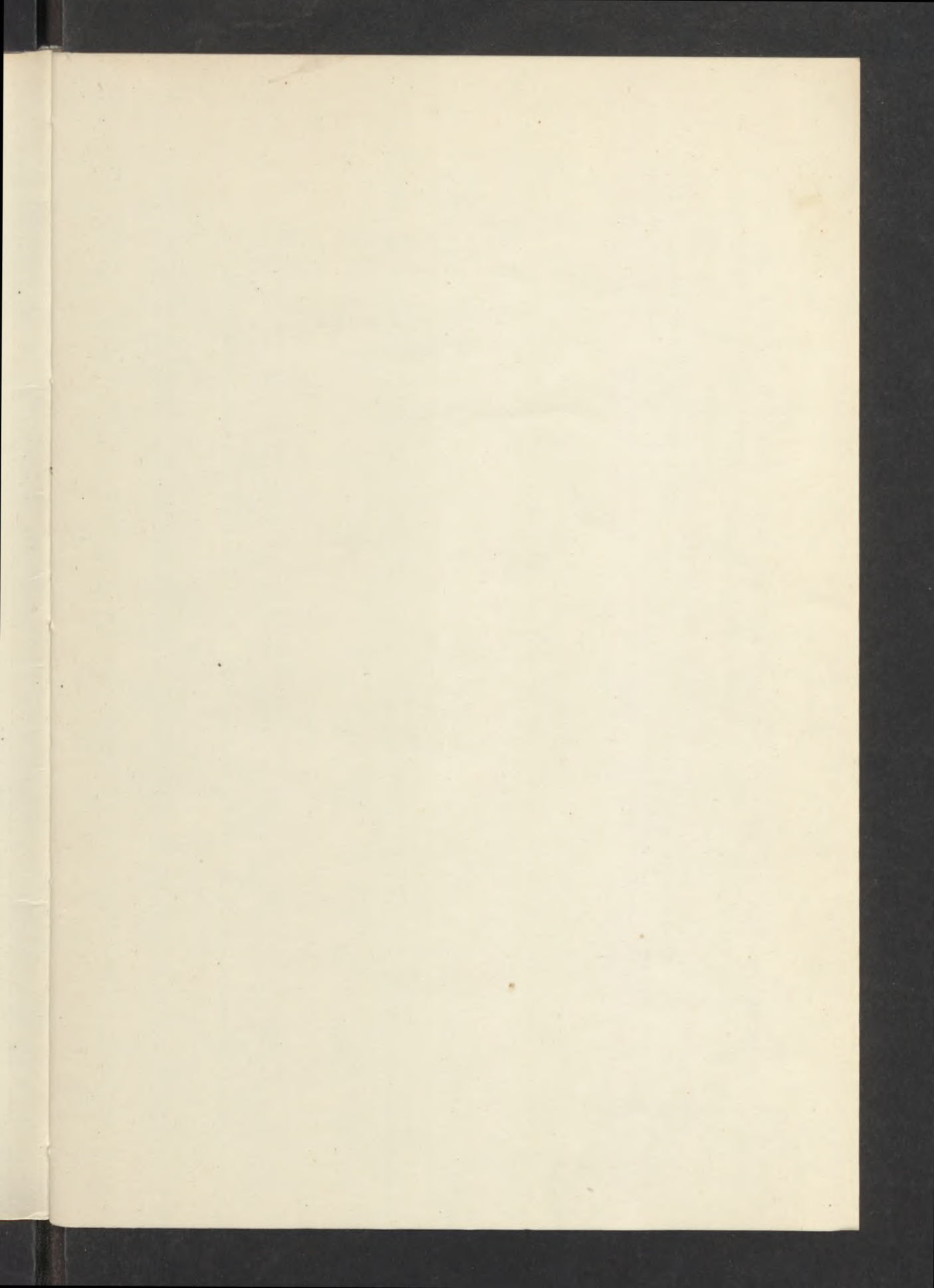

617.779

OFFSET NYOMDA

Dr. Rapaios Raymond

22

Kaktuszélet magyar földön.

Kezdődik valahol Amerikában, a kaktuszok hazájában. Ott ezek a különös növények óriási területen honosak Kanadától délre Patagoniáig. Terjedési területük határain csak egy nemzetség és kevés faj képviseli a kaktuszokat, így északon az *Opuntia missourensis*, délen az *Opuntia patagonica*. Az egyenlítő felé egyre növekedik a nemzetségek és fajok száma, de a kaktuszokban leggazdagabb vidékeket nem közvetlenül az egyenlítő alatt, hanem ettől északabbra és délebbre, Mexikóban és az Andeseben ismertük meg.

Ennek az óriási területnek megfelelően a kaktuszok rendkívül változatos életet élnek. Épp úgy honosak a száraz sivatagokban és pusztákban, mint az őserdőkben, ahol azonban a fákra menekülnek mint fennlakó fajok, valamint a nyugatindiai tengerpartokon, ahol például a *Mammillaria communis* semmivel sem kevésbé tengerparti sósnövény, mint bármely más tengerparti társa. Ezek a tengerparti fajok egyszersmind a magassági elterjedés mélypontját jelzik. A tenger színétől 5100 méter magasságba emelkedik a kaktuszok terjedési szintje. Peruban ilyen magasságban élnek a havasi kaktuszok, amelyek gyakran látnak fagyokat és hóviharokat. Valóban a kaktuszok alkalmazkodó és hódító képessége szinte korlátlanul mondható, s nagyon téves az a közhit, mintha a kaktuszok mind forróégyévi kőszivatagi növények lennének.

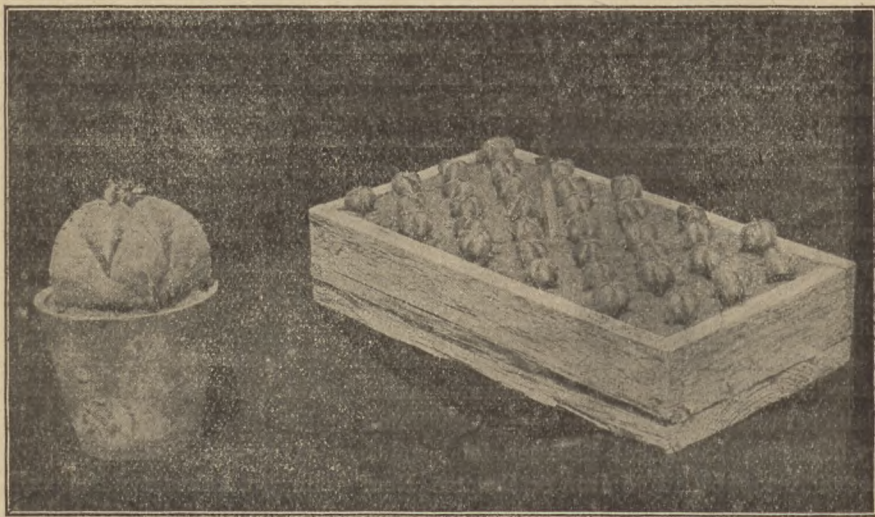
Amerikai hazájukban a kaktuszvadászok keresik fel és szedik össze a vándorútra indítandó kaktuszokat. A kaktuszvadászat egyike korunk legjövődolgozóbb foglalkozásainak. Évente sok regényeshajlamú ember ül hajóra azzal a céllal, hogy kaktuszritkaságokat keressen fel hazájában az új világrészen, s azokat áthozva Európába, itt jó áron értékesítse. Nem könnyű a kaktuszvadász vállalkozása, megérdemli a vadász nevet. A könnyen hozzáférhető helyek kaktuszállománya régen ismeretes, részben nagyon meg is fogyatkozott a pusztítás következtében, ezért egyre hozzáférhetetlenebb kaktusztanyákat kell keresni. De ha sikerül vállalkozása, ha értékes élőgyűjteménnyel, magvakkal tér meg Európába, csakhamar nevet szerez a kaktuszborzén s ha szerencsés, vagyont is. Akadnak azonban korunkban már a kaktuszvadászok közt is, akiket inkább a természet szeretete vezet útjukon, akik főként fényképezőgéppel dolgoznak, semmint ásóval és baltával. Utjuk leírásából legjobban megismerhetjük a kaktuszok szép és sajátos életét hazájukban.

A kaktuszvadásztól, ládában töltött hetek vagy hónapok múlva, a kaktusz a tenyésztőhöz kerül. Az importált kaktusztő rendszeren kevésbé alkalmas arra, hogy megkedveltesse magát. Kényes is, mert hazájában más viszonyokhoz szokott, mint amilyen élettel Európában meg kell elégednie. A hosszú út is megviselte, s bár a kaktuszok többnyire edzett és igénytelen növények, hiszen éppen ez az egyik alapja a kaktuszok nagy kedveltségének, mégis az importpéldányok már külsőleg elárulják mostoha sorsukat. Részben még régi szabadföldi életük emlékeit hordják magukon, másrészt azonban már az üvegházi élet is megkezdte rajtuk alakító hatását. Nem is valóik másra, csak arra, hogy a kaktusztenyésztő gondos ápolással virágzásra és termésre ösztökélje őket. Ők képviselik Európában a kaktusz-törzsanyákat,

617.779

Az utóbbi években Magyarországon is annyira elterjedt a közönség körében a kaktusztartás, hogy évente több százezer példány a kereskedelmi kaktuszszükséglet. Magyar földön az importpéldányok állomása legnagyobbbrészt Pécel. Ott lakik a magyar kaktusztenyésztő, aki az importkaktuszok magját megszedi és tovább szaporítja a honosított kaktuszokat, míg azok piacra kerülnek és eljutnak a kaktuszkedvelő magyarokhoz, akiknek hosszú sorában a fiatal gimnazistáktól öreg tábornokokig mindenféle korú és foglalkozású egyéneket találunk.

A péceli kaktusztenyésztő, DR. HORVÁTH ISTVÁN, tapasztalataiból kiderült, hogy Magyarország kiválóan alkalmas kaktusztenyésztésre, éppen szélsőséges

1. kép. *Echinocactus myriostigma*, baloldalt a cserépben a csúcsán a termést hordó importpéldány törzsanya, jobboldalt a csíráztatóládában egyéves csiranövények. (ÉBNER SÁNDOR felvétele.)

klimája következtében. Középeurópában, kivált Németországban kevesebb a napsugár, kevesebb a meleg és sok a csapadék, ennél fogva a kaktuszokat még nyáron is legjobb üveg alatt tartani, nagyon nehéz megfelelő kaktuszföldet találni, minél fogva német kaktusztenyésztők munkáiban hosszú leírásokat olvashatunk arról, miként kell készíteni és keverni a kaktuszok alá a földet. Magyarországon sem mindenféle talaj alkalmas kaktusztenyésztésre, de vannak olyan talajaink, amelyek minden különösebb kezelés és keverés nélkül pompás kaktuszokat nevelnek. Különösen száraz löszvidékeink áteresztő földje bizonyult jó kaktuszföldnek. A lösz áteresztő, meszes, ásványi sókban gazdag, szerves sókban szegény talaj, a kaktusz akkor is jól érzi benne magát, ha a szabadba ültetjük.

A kaktuszok magja apró és könnyen csírázik. A maghéj különféle, vannak kaktuszok, amelyek magja lágyhéjú, másoké azonban keményhéjú. Keményhéjú például az *Opuntia* nemzetségbe tartozó kaktuszok magja, de a nagy többség a kaktusznemzetségek közt lágyhéjú magot terem. Ezt a körülményt azért emeltük

ki, mert a még mindig forrongásban lévő kaktuszrendszert VAUPEL ennek segítségével akarta megoldani, két alcsaládra: lágymaghéjúakra (*Malacospermae*) és keménymaghéjúakra (*Sclerospermae*) osztva a kaktuszok családját.

2. kép. A kígyószárú *Cereus Silvestrii* virágokkal rakodva. (ÉBNER S. felvétele.)

A tenyésztő természetesen üvegházban csíráztatja a kaktuszmagvakat. Nem azért, mintha a nagy nyári meleg a magyar klíma alatt életre nem kelthetné őket, hanem azért, mert a kaktuszmagvak csíráztatásának a koratavasz az ideje, rendszeresen március hava. Ekkor a kaktuszmagvak, amelyek 10–15 évig is csíráképesek, csíráztatóládikákba vagy csészékbe kerülnek, könnyű homokba, ahol nedvesen tartva gyorsan csíráznak, ha biztosítjuk számukra a kellő meleget.

Ez pedig nem kevesebb, mint 28—33 fok! Üvegházban ezt könnyű előállítani, otthon a lakásban sokkal nehezebb. Éppen ezért a szobai kaktusztenyésztő kisebb üvegszekrényekhez folyamodik, amelyet spirituszlámpával vagy elektromossággal fűt. Ilyen szobai használatra való kaktuszcsiráztató üvegszekrények ma már készen is kaphatók a kereskedelemben.

A legtöbb kaktusz magja már az első napokban, legfeljebb a második héten csirázik. Csiráztatási kísérletek szerint már a második napon kezd csirázni például az *Echinocactus capricornis*, *myriostigma*, *Cephalocereus senilis*, *macrocephalus*, *Pilocereus chrysacanthus*, a harmadik napon az *Echinocactus ornatus*, *asterias*, *electracanthus*, *Pilocereus chrysomallus*, *Cereus marginatus*, *Mamillaria decipiens* magja. Ellenben például a *Pilocereus Trolli* magja csak a 13. napon kezd csirázni, s némely kaktusz magja még később.

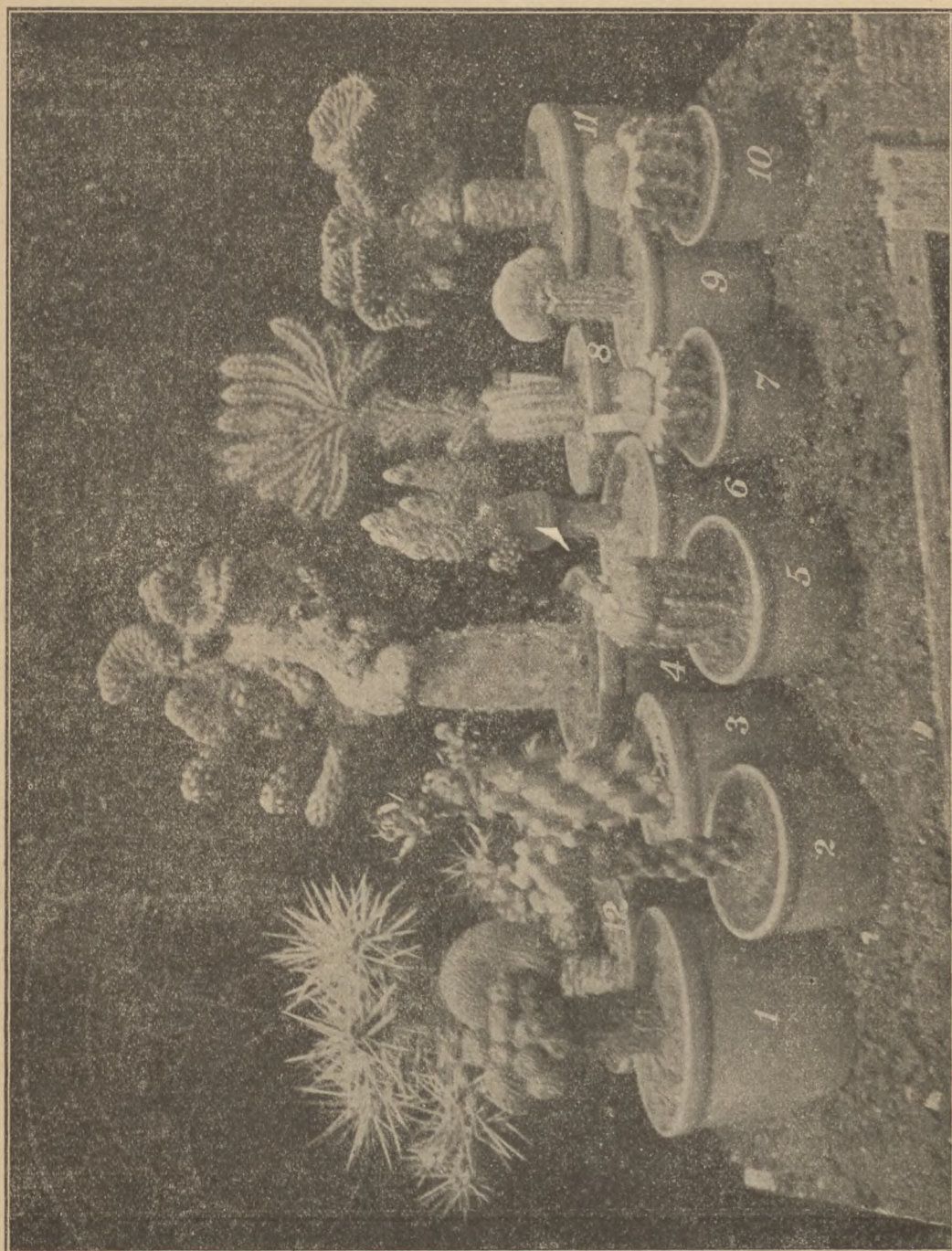
A kaktuszok csiranövénykei apró, csak néhány milliméternyi gömböcskék, amelyek csúcsukon hordják a két sziklevelet. Gyorsan fejlődnek s csakhamar kezdik felvenni jellemző testalakjukat (1. kép). és tüskék törnek elő rajtuk. Az első időkben finoman permetezzük őket langyos vízzel, de gondoskodunk, hogy földjük soha ki ne száradjon, mert a kiszáradást még az a kaktusz sem viseli el csirakorában, amelyik később hónapokig, vagy akár évekig sem jut csapadékhoz. Amint a csiranövények erősödnek s kezd szűknek bizonyulni számukra a hely, átültetjük őket, előbb még szintén kis ládikákba, majd végül apró cserepekbe. Az első évet a kaktusznövendékek teljesen az üvegházban töltik, csak másodéves korukban szoktatjuk őket a szabad nyári levegőhöz.

Amint nőnek kaktuszaink, egyre több és több örömről telik bennük. A kaktuszok ismerete külön botanikai tudomány, különleges botanikai műszavakkal. Mielőtt tehát belépünk a kaktuszházba, illendő tájékozódni a kaktuszismeretben, hogy megérthessük, amit a kaktuszházban láthatunk. A kaktuszok családja nagyon elszigetelt helyet foglal el a növényrendszerben, semmiféle közelebbi rokonsága nem ismeretes, ezért a különféle újabb rendszerekben is különböző helyre osztották be. Az őslénytan mindeddig semmiféle adatot nem szolgáltatott a kaktuszok származására nézve, kaktuszmaradványok elmúlt geológiai korokból ismeretlenek. Ha tehát a kaktuszokat természetes rendben akarjuk áttekinteni, elméleti levezetésekre vagyunk utalva.

A modern, vagyis törzsfajlódástani kaktuszrendszer alapjait KARL SCHUMANN rakta le századunk elején. Három fejlődési sort különböztetett meg s ezeket mint alcsaládokat jellemezte. A kaktuszok helyes megismeréséhez legjobban ezeknek az alcsaládoknak áttekintése vezet. A három fejlődési sor a lomblevélzet elvesztésének jegyében áll, mert SCHUMANN ezt a jelenséget tekintette a kaktuszcsalád törzsfajlásában a vezérszerepnek.

*

3. kép. Alanyra oltott kaktuszok: 1. *Echinocactus minusculeus* tarajos alakja, baloldalt visszautás a törzsalakra, 2. négerkéz kaktusz, *Opuntia clavarioides*, 3. *Opuntia diademata*, 4. *Opuntia cylindrica* tarajos alakja, 5. kököresinkaktusz, *Echinocactus asterias*, 6. tobozkaktusz, *Opuntia strobiliformis*, 7. püspöksüvegkaktusz, *Echinocactus myriostigma* subsp. *coahuilensis*, 8. *Cereus jamacaru* tarajos alakja, 9. *Echinocactus scopa* var. *candida* tarajos alakja, 10. *Echinocactus scopa* var. *ruberrima*, 11. ugyanaz mint 4., 12. keztyűs tüskéjű kaktusz, *Opuntia tunicata*. E nevek minden esetben az oltványok nevei. (EBNER S. felvétele.)

3. kép.

A közkedvelt kaktuszok húsos szára, levéltelensége és sajátos tüskézete azt a nézetet kelti avatatlanokban, hogy minden kaktusz levéltelen, és annyira eltér felépítésében a szokásos kétszikű növényeszménytől, hogy szinte bele sem illeszthető. Ez azonban téves vélemény. A kaktuszok egyik, nálunk kevésbé ismert alcsaládja, a *Peireskioideae*, a rendes kétszikű növénysszervezetet tünteti fel tagjaiban. Az ide tartozó kaktuszok árnyékos, sőt többnyire nyirkos helyen tanyázó cserjék, száruk rendszeren elágazik és elfásodik, rendes, aránylag nagy, gyakran húsos leveleket hajt, a virágok magánosak vagy gyakrabban bugában csoportosulnak. Legismertebb nálunk a *Peireskia aculeata*, amelynek erős szárú törzsét alanynak használják a karácsonyi kaktuszhoz. Hazájában, Nyugatindióban egresnek nevezik tüskés, húsos termését, mert egres módjára fogyasztják.

Ezt az alcsaládot tekinthetjük az ősi kaktuszok közvetlen leszármazóinak, amelyek ma is őrzik az átlagos kétszikű növénysszervezetet. Az ősi kaktuszalakokból kétfelé ágazott a család fejlődése. Közelebb áll az ősi alakokhoz az *Opuntioideae* alcsalád, mert ebbe olyan kaktuszok tartoznak, amelyek szára még gyakran elfásodik, de más esetekben meg elhúsosodik s amint a szár elhúsosodása nagyobb mértékű, egyszersmind egyre nagyobbfokú a lomblevelek jelentéktelensége is. Nálunk közismert kaktusz ebből az alcsaládból az indiai füge, tudományos nevén *Opuntia ficus indica*, amely fügeszerű ehető gyümölcséről kapta ezt a nevét.

Végül a harmadik alcsalád, amely a *Cereoideae* nevet viseli, csupa olyan kaktuszt számlál, amelynek szára húsos, lomblevélzete egészen jelentéktelen, apró kis hullatag pikkelyekből áll, vagy egyáltalában csak a legfiatalabb korban mikroszkóppal fedezhető fel. A *Cereus* nemzetség fajai közt találunk olyan alakokat is, amelyek húsos szárak dacára megőrizték a cserjetermetet, mások azonban kígyószerűen megnyuló ágakkal tűnnek ki, mint a kígyókaktusz (*Cereus flagelliformis*), vagy a kurtább ágú *Cereus Silvestrii*, ismét mások, és pedig a nagy többség, nem vagy csak kevésbé ágazik el s szára rövid oszlop, gömb, vagy félgömbalakú; ezek a most annyira divatos sünkaktuszok, amelyek felépítése valóban nagyon eltér az általános kétszikű növényeszménytől.

Ilyen módon fogva fel a kaktuszok rendszerét, a három fejlődési sor azt a hódító hadjáratot szemlélteti, amelyet az eredetileg árnyas és nyirkos helyen élő kaktuszok családja a száraz puszták és sivatagok benépesítéséért folytatott. Természetesen a kurta, húsos, kevésbé levéltelen szár nagyszerűen dacol a sivatag minden veszélyével, főként a szárazsággal. Olvasható, hogy némely kaktusz évtizedes szárazságot is elvisel a sivatagban. Erre képesíti őket a vastag felbőr, amelyet gyakran viasz von be, a süllyesztett légnyílás, a levéltelenség, s hogy a levél áthasonító munkáját a szár vékony, zöld kéregrétege végzi, végül a sejtnyálka, amely leköt minden a testbe jutó vizet, azt megvédelmezi mindenféle párolgási elcsábítással szemben, amelyre a sivatagban bőven van alkalom.

Az elhúsosodott kaktuszszár nem maradt tagoltság nélkül a fejlődés folyamán, sőt nagyon is változatos tagoltságot mutat a különböző fajok szerint. Már csak egyszerűen az alak is milyen változatos. Gondoljunk a gömb, félgömb, bordás alakokra, vagy a legszebbekre, mint a püspöksüvegkaktusz (*Echinocactus myriostigma*). Különleges tagoltság a kaktusztörzsön az a sok kisebb-

nagyobb kidudorodás, amely hol szemölcs-, hol bütyök-, hol azonban ujjnagyságú, hol kúp-, hol félgömb-, hol hasábalakú. Tudományosan ezeket együtt *mamma* néven különböztetjük s erről a névről vették a *Mammillaria* nemzetség nevét. A mammák eloszlása sorokban, bordákban, párhuzamos, egyenes vonalakban, vagy csavarosan rendkívül emeli a kaktuszok alakgazdagságát.

Nagyon érdekes és gyakori rendellenesség a húsosszárú oszlopkaktuszokon a szalagosodás. A szalagosodott csúcsú kaktusznak *forma cristata* a tudományos neve és nagy a becsülete a kaktuszkedvelők közt, mert a cristata-alakok nagyban emelik a kaktuszgyűjtemény változatosságát. Gazdagabb kaktuszgyűjtemények-

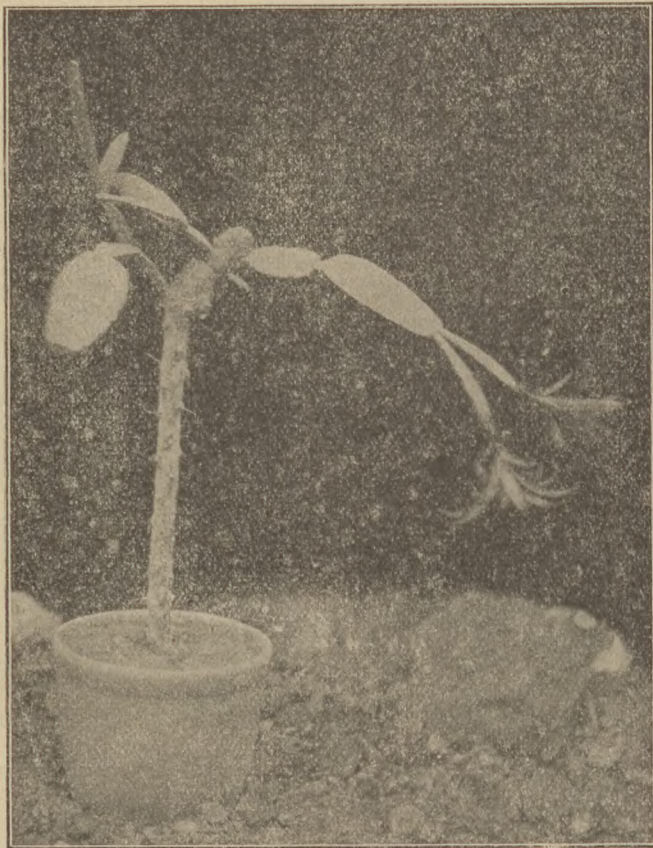

4. kép. Tüsképárnák tüskékkel: felső sorban balról jobbra *Echinocactus bicolor*, *E. corniger*, *E. Saglionis*, alsó sorban *E. longhamatus*, *E. capricornis*, var. *senilis*, *Mammillaria camptotricha*. (EBNER S. felvétele.)

ben egész sorozatokat láthatunk a tarajos kaktuszokból (3. kép). Ezeket különben szétvagdalni és más fajok törzseire oltani is szokták, mert az oltás a kaktuszok családjában aránylag könnyű és hálás munka, amely nagyban emeli egyébként szerényebb kaktuszok rejtett szépségeit.

És most térjünk rá a legérdekesebb kaktuszszepségre, a tüskékre. Ezek a kaktuszok testén mindig bizonyos, jól elhatárolt helyeken, a tüsképárnákon, tudományos nevük szerint *areolákon* fejlődnek. A tüsképárnák tulajdonképpen a levélhórnak felelnek meg, ahol más növényen az ágak fejlődnek. A kaktuszok ilyen helyen ágat többnyire nem, levelet pedig egyáltalában nem nevelnek, hanem tüskét és szőrzetet. Némely tüsképárna szürke a sűrű, apró szőrzettől. Nagyon érdekes szőrképződmény az üstök, vagy *kefálum*, amely a szár csúcsán a virágok

védelmére alakul. Némely kaktusz ugyanis virágzáskor csúcsán visszafejleszti a tüskéket, ellenben serteszerűen, sőt esetleg üstökszerűen megnöveszti a szőröket. Előbbire példa a dinnyekaktusz (*Melocactus*) nemzetség, utóbbira az őszapókaktusz (*Cephalocereus senilis*), előbbinek csúcsán félgömbalakú a sertékből álló kefálum, utóbbi hosszú, oszlopos szárának csúcsán féloldalt fejlődik az üstök,

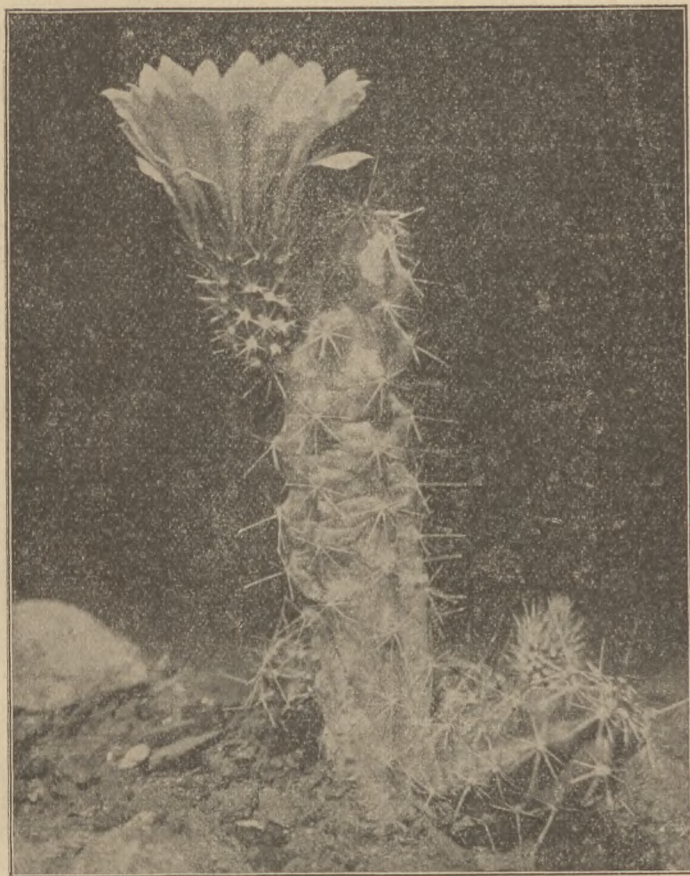

5. kép. Virágzó *Phyllocactus Gärtneri* Peireskia-alanyon. (EBNER S. felvétele.)

amely bimbókorukban teljesen elrejtí a virágokat. Úgy látszik a kaktuszok még a virágvédelemben is külön utakat törtek a növények világában.

A túskepárnákon azonban sok esetben nem fejlődik más, mint csak a tüskék. Ezek kétfélék, egy részük sugárszerűen oldalt mered szét, ezek a sugártüskék, más részük a párna közepén ered és egyenesen előre áll, ezek a középtüskék. Némely kaktusz nem helyez nagy súlyt a kétféle túske megkülönböztetésére, más fajokon azonban feltűnő a különbség a kétféle túske közt. Hogy alak tekintetében micsoda változatosságot állítottak elő tüskékben a fejlődés folyamán a kaktuszok, szinte leírhatatlan. Az egyszerű, túszerű tüskéken kívül csak az

Echinocactus longihamatus horgásközéptüskéit, az *Echinocactus corniger* szár- és nyelv alakú középtüskéit idézem, mely utóbbiak nyelvetöltő, vigyorgó ördögfejjé varázsolják a költői képzelettel megáldott kaktuszkedvelő szemében ezt a kaktuszfajt. Hát még a kaktusztüskék színe! A szivárványnak nincs annyi szín-

6. kép. Virágzó *Echinocereus*. (ÉBNER S. felvétele.)

változata, mint a kaktusztüskéknek. A vöröstől, a sárgán át a kékig és ibolyaszínig ezer és ezer árnylatban pompáznak a kaktusztüskék már aránylag kisebb gyűjteményben is. Ahol pedig százakra rúg a gyűjtemény fajainak száma, és a gyűjtemény tulajdonosa különösebb súlyt helyez a kaktusztüske szépségeinek mentől teljesebb bemutatására, ott kimeríthetetlen ennek a legsajátabb kaktuszszépségnek a változatossága, amellyel leginkább az *Echinocactus* nemzetség tűnik ki (4. kép).

A tudomány mai napig vitatja, milyen eredetűek alkatánilag a kaktusztüskék. Két nézet áll egymással szemben, egyik szerint átalakult levelek s ebben

az esetben a tövis név illeti meg őket, mások szerint pedig átalakult bőrszemölcsök, más szóval emergenciák, mint a rózsza tuskéi. Azt hiszem SCHUMANN legjobban eltalálta az igazságot, amikor azt írta, hogy ez a kérdés is a növénytan örök problémája marad. Nem mulik el év, hogy a két nézet harcosai újabb és újabb bizonyítékokkal ne igyekeznének erősíteni a maguk véleményét.

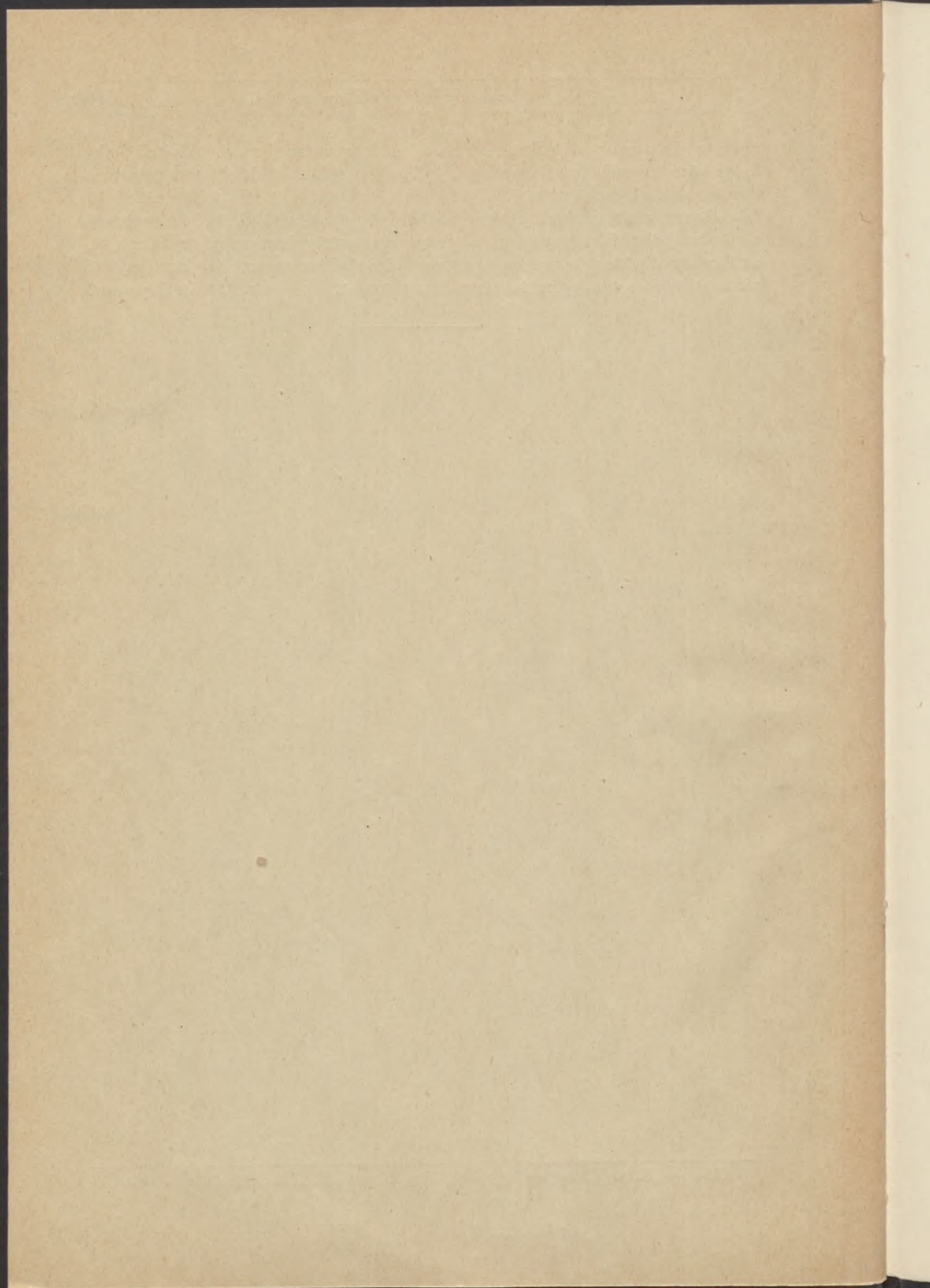
Különleges kaktusztuskék a szigonyok, tudományos nevükön *glochidák*. Ezek többnyire kisebb, néha egészen apró tuskék, amelyek azonban nagyon hegyesek és csúcsukon visszafelé irányuló nyúlványokat hordanak. Kétségtelen, hogy a „növényvédelem” leghathatósabb eszközei, mert rendkívül könnyen szúrják át a bőrt, és csak nagyon nehezen távolíthatók el. A szigonytövisek rendszertani tekintetben is jellegzetesek, mert csak az *Opuntia* nemzetség és rokonsági köre tűnik ki szigonytuskékkal. Van különben ennek a nemzetségnek még más tuskenevezetessége is, a hüvelyes vagy keztyűs túske, például az *Opuntia tunicata* faji nevét is arról kapta, mert keztyűs tuskéket hord, vagyis tuskéit vékony és könnyen leváló hártyahüvely borítja.

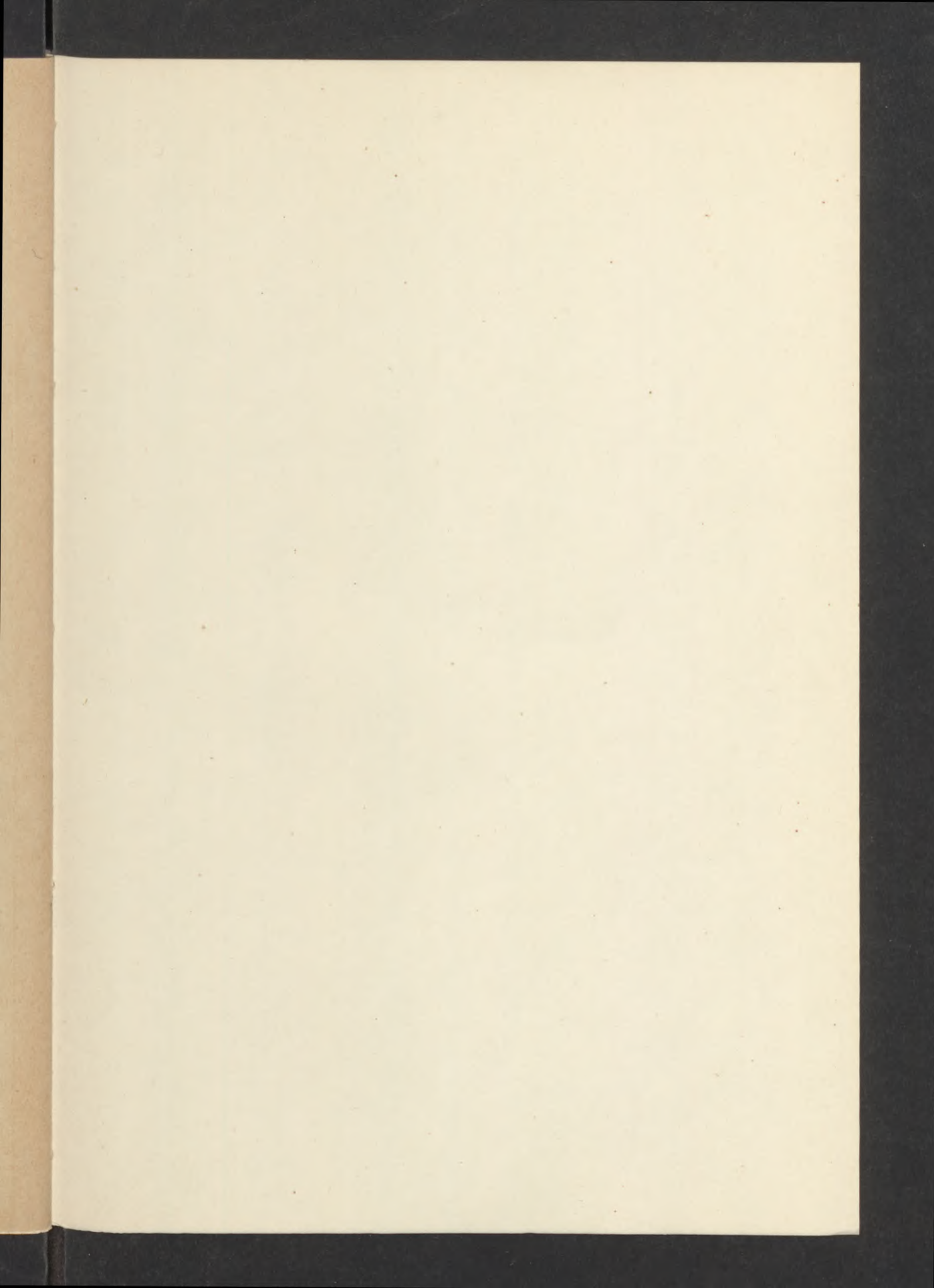
Végül teljesség kedvéért említsük meg, hogy vannak tuskétlen kaktuszok is. Tuskétlenek általában a nálunk is jól ismert levélkaktuszok, vagyis a *Phyllocactus* (5. kép.) és *Epiphyllum*-nemzetség fajai. Ezeket és rokonsági körüket némi költői szabadsággal úgy jellemezhetjük, hogy talán megbánták, amiért a kaktuszosok elhagyták az őserdőket, s igyekeztek visszatérni az elvesztett paradicsomba. Fákön laknak mint fennlakók (*epifiták*) és így szakíthattak a sivatagi követelményekkel, ezért visszatértek a levélbölcsészethez, csak hogy természetesen most már a húsos szárat formálták levélalakra, továbbá eldobták tuskéiket, mert sem a szárazság, sem az állatok szempontjából nem volt tuskékre szükségük.

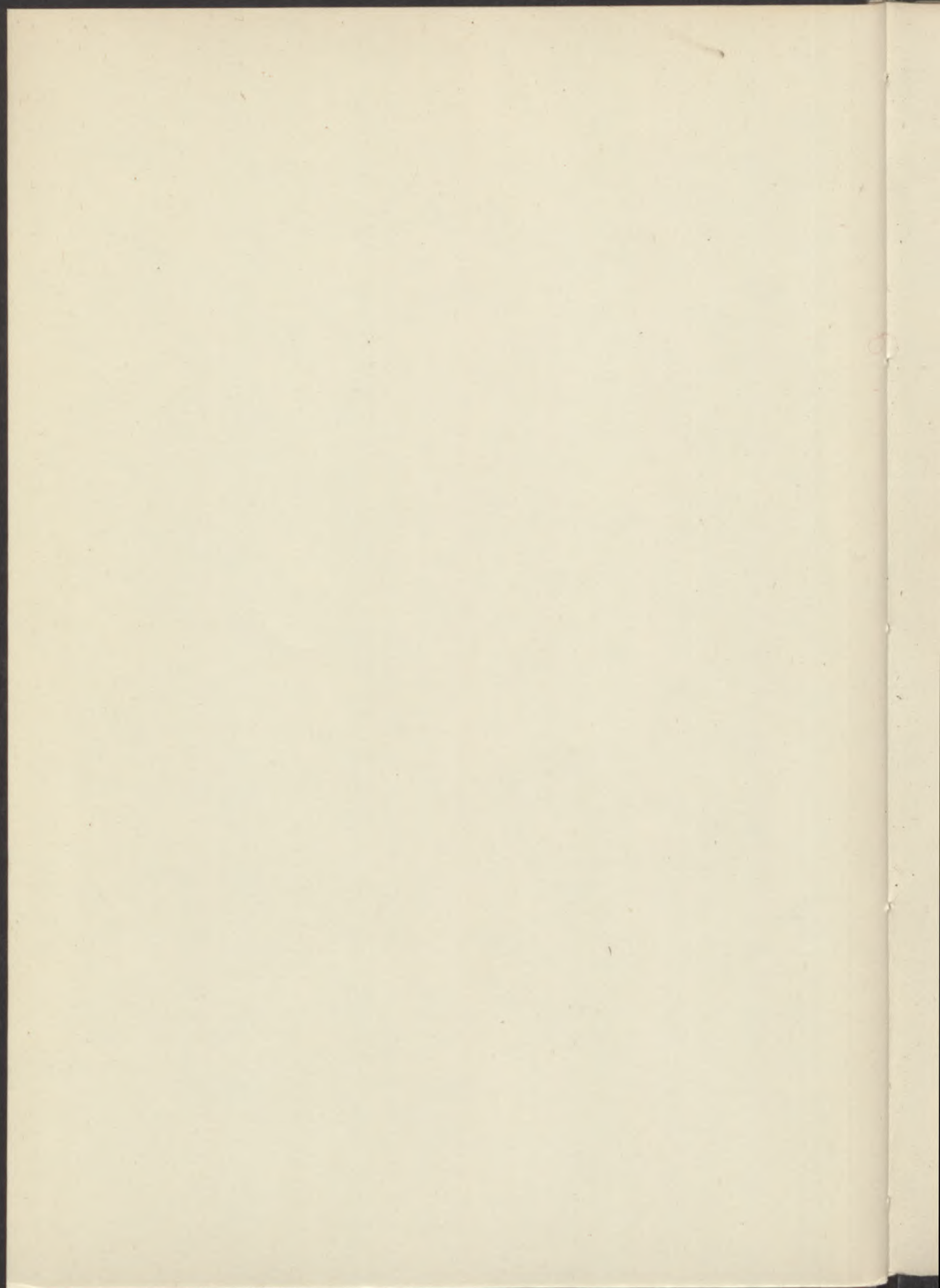
A kaktusztenyésztő most a kaktuszház legtítkosabb rejtekeibe vezet. Oda, ahol a virágzó kaktuszok díszlenek, a kaktusztenyésztő legpompásabb, legféltettebb büszkeségei. Ki hinné, hogy ezek a tuskés, zömök testű, könnyednek semmiképpen sem mondható teremtmények ilyen költői virágokat hajtanak? Ami könnyedség és lágyság hiányzik a kaktuszok szárából, az hatványozva elevenedik meg a kaktuszvirágban (6. kép). Búbajos színek és kecsesség ragadják el a kaktuszház rejtekének látogatóját. Van-e kedvesebb látvány, mint a kistestű sünkaktusz igénytelen, szürke teste, amelyet színpompás virágok valóságos koszorúval vesznek körül. A kaktuszvirágok a test különböző helyein erednek. Sok kaktusz a túskepárnából bimbózik, mint például az *Echinocactus*-nemzetség fajai. Mások azonban a mammák hónaljából, az úgynevezett axillákból hajtják a virágokat, mint például a *Mamillaria*-nemzetség fajai.

A kaktusztenyésztés magasiskolája a kaktuszvirágzás gazdagsága. Ezért áldoz a kaktusztenyésztő annyi munkát és szeretetet kedvenceire. A jó földön és a jó növekedésközeleten kívül a helyes gondozás, a megfelelő nyaraltatás és teleltetés a módja a kaktuszvirágzás biztosításának. Nálunk a kaktuszok másodéves koruktól kezdve kirakhatók a szabadba. A péceli kaktusztelepen nyáron félmillió kaktusz élvezi a magyar nyár trópusi melegét. Olyan jól érzik itt magukat a sivatag gyermekei, hogy a közönséges kerti öntözőtől sem riadnak meg. Ez olyan edzettséget nevel e magyar kaktuszokba, hogy Középeurópában a

magyar kaktuszok a legkeresettebbek. A kaktuszmag máris kiviteli cikkeink közé tartozik. A kaktuszok teletteteése sem nehéz feladat Magyarországon. A növendékkaktuszok melegebb, az idősebb, virágzás előtt álló példányok 8—10 fokos üvegházban telnek. A hidegházban tartott pihenő alatt készülnek elő a növényi élet felragyogására, a virágzásra, amely karácsonykor kezdődik, amikor az álmatag karácsonyi kaktusz (*Epiphyllum truncatum*) kezdi nyitni piros szirmait s tart egész tavaszon és nyáron át. *Dr. Rapaics Raymund.*

1973 DEC 29

